

ZAKON

O ZAŠTITI UZBUNJIVAČA

Glava I.

UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se uzbunjivanje, postupak uzbunjivanja, prava uzbunjivača, obaveza državnih i drugih organa i organizacija i pravnih i fizičkih lica u vezi sa uzbunjivanjem, kao i druga pitanja od značaja za uzbunjivanje i zaštitu uzbunjivača.

Značenje izraza

Član 2.

U smislu ovog zakona, pojedini izrazi imaju sledeće značenje:

- 1) „uzbunjivanje” je otkrivanje informacije o kršenju propisa, kršenju ljudskih prava, vršenju javnog ovlašćenja protivno svrsi zbog koje je povereno, opasnosti po život, javno zdravlje, bezbednost, životnu sredinu, kao i radi sprečavanja štete velikih razmara;
- 2) „uzbunjivač” je fizičko lice koje izvrši uzbunjivanje u vezi sa svojim radnim angažovanjem, postupkom zapošljavanja, korišćenjem usluga državnih i drugih organa, nosilaca javnih ovlašćenja ili javnih službi, poslovnom saradnjom i pravom vlasništva na privrednom društvu;
- 3) „poslodavac” je organ Republike Srbije, teritorijalne autonomije ili jedinice lokalne samouprave, nosilac javnih ovlašćenja ili javna služba, pravno lice ili preduzetnik koji radno angažuje jedno ili više lica;
- 4) „odgovorno lice” je lice kome su u pravnom licu povereni određeni poslovi koji se odnose na upravljanje, poslovanje ili proces rada, kao i lice koje u državnom organu, organu teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave vrši određene dužnosti;
- 5) „radno angažovanje” je radni odnos, rad van radnog odnosa, volontiranje, vršenje funkcije, kao i svaki drugi faktički rad za poslodavca;
- 6) „ovlašćeni organ” je organ Republike Srbije, teritorijalne autonomije ili jedinice lokalne samouprave ili nosilac javnih ovlašćenja nadležan da postupa po informaciji kojom se vrši uzbunjivanje, u skladu sa zakonom;
- 7) „štetna radnja” je svako činjenje ili nečinjenje u vezi sa uzbunjivanjem kojim se uzbunjivaču ili licu koje ima pravo na zaštitu kao uzbunjivač ugrožava ili povređuje pravo, odnosno kojim se ta lica stavlaju u nepovoljniji položaj.

Glava II.

OPŠTE ODREDBE O UZBUNJIVANJU I PRAVU NA ZAŠTITU

Zabрана спречавања узбуњивања

Član 3.

Zabranjeno je спречавање узбуњивања.

Odredba општег акта или појединачног акта којом се спречава узбуњивање је нишава.

Zabрана предузимања штетне радње

Član 4.

Zabranjено је предузимање штетне радње.

Право на заштиту узбуњивача

Član 5.

Узбуњиваč има право на заштиту, у складу са законом, ако:

- 1) изврши узбуњивање код посlodавца, овлаšćenog organa или јавности на начин propisan zakonom;
- 2) откриje информацију из члана 2. тачка 1) ovog закона (u daljem tekstu: информација) u roku od jedne godine od dana saznanja za izvršenu radnju zbog koje vrši узбуњивање, a najkasnije u roku od deset godina od dana izvršenja te radnje;
- 3) bi u trenутку узбуњивања, na основу raspoloživih podataka, u истинитост информације, poverovalо lice sa prosečним znanjem i iskustvom као и узбуњиваč.

Заштита повезаних лица

Član 6.

Povezano lice има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је prema njemu предузета штетна радња zbog povezanosti sa узбуњиваčem.

Право на заштиту zbog pogrešnog označavanja узбуњивача

Član 7.

Право на заштиту као узбуњивач, има lice које учини вероватним да je prema njemu предузета штетна радња, ако je lice које je предузело штетну radnju, pogrešno smatralo da je то lice узбуњиваč, односно povezano lice.

Заштита лица у вршењу službene dužnosti

Član 8.

Lice које je у вршењу službene dužnosti доставило информацију има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да je prema njemu предузета штетна radnja zbog достављања информације.

Pravo na zaštitu zbog traženja informacije

Član 9.

Lice koje traži podatke u vezi sa informacijom, ima pravo na zaštitu kao uzbunjivač, ako učini verovatnim da je prema njemu preduzeta štetna radnja zbog traženja tih podataka.

Zaštita podataka o ličnosti uzbunjivača

Član 10.

Lice koje je ovlašćeno za prijem informacije dužno je da, štiti podatke o ličnosti uzbunjivača, odnosno podatke na osnovu kojih se može otkriti identitet uzbunjivača, osim ako se uzbunjivač ne saglasi sa otkrivanjem tih podataka, a u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Svako lice koje sazna podatke iz stava 1. ovog člana, dužno je da štiti te podatke.

Lice ovlašćeno za prijem informacije dužno je da prilikom prijema informacije, obavesti uzbunjivača da njegov identitet može biti otkriven nadležnom organu, ako bez otkrivanja identiteta uzbunjivača ne bi bilo moguće postupanje tog organa, kao i da ga obavesti o merama zaštite učesnika u krivičnom postupku.

Ako je u toku postupka neophodno da se otkrije identitet uzbunjivača, lice ovlašćeno za prijem informacije dužno je da o tome, pre otkrivanja identiteta, obavesti uzbunjivača.

Podaci iz stava 1. ovog člana ne smeju se saopštiti licu na koje se ukazuje u informaciji, ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Zabранa zloupotrebe uzbunjivanja

Član 11.

Zabranjena je zloupotreba uzbunjivanja.

Zloupotrebu uzbunjivanja vrši lice koje:

- 1) dostavi informaciju za koju je znalo da nije istinita;
- 2) pored zahteva za postupanje u vezi sa informacijom kojom se vrši uzbunjivanje traži protivpravnu korist.

Glava III.

POSTUPAK

a) Opšte odredbe

Vrste uzbunjivanja

Član 12.

Uzbunjivanje može biti unutrašnje, spoljašnje ili uzbunjivanje javnosti.

Unutrašnje uzbunjivanje je otkrivanje informacije poslodavcu.

Spoljašnje uzbunjivanje je otkrivanje informacije ovlašćenom organu.

Uzbunjivanje javnosti je otkrivanje informacije sredstvima javnog informisanja, putem interneta, na javnim skupovima ili na drugi način kojim se obaveštenje može učiniti dostupnim javnosti.

Sadržina informacije

Član 13.

Informacija sadrži podatke o kršenju propisa, kršenju ljudskih prava, vršenju javnog ovlašćenja protivno svrsi zbog koje je povereno, opasnosti po život, javno zdravlje, bezbednost, životnu sredinu, kao i podatke radi sprečavanja štete velikih razmara.

Informacija može da sadrži potpis uzbunjivača i podatke o uzbunjivaču.

Poslodavac i ovlašćeni organ dužni su da postupaju i po anonimnim obaveštenjima u vezi sa informacijom, u okviru svojih ovlašćenja.

b) Unutrašnje uzbunjivanje

Obaveze poslodavca

Član 14.

Poslodavac je dužan da, u okviru svojih ovlašćenja, preduzme mere radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u vezi sa informacijom.

Poslodavac je dužan da, u okviru svojih ovlašćenja, zaštititi uzbunjivača od štetne radnje, kao i da preduzme neophodne mere radi obustavljanja štetne radnje i otklanjanja posledica štetne radnje.

Poslodavac ne sme preduzimati mere u cilju otkrivanja identiteta anonimnog uzbunjivača.

Poslodavac je dužan da svim radno angažovanim licima dostavi pismeno obaveštenje o pravima iz ovog zakona.

Poslodavac je dužan da odredi lice ovlašćeno za prijem informacije i vođenje postupka u vezi sa uzbunjivanjem.

Postupak

Član 15.

Postupak unutrašnjeg uzbunjivanja započinje dostavljanjem informacije poslodavcu.

Poslodavac je dužan da postupi po informaciji bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema informacije.

Poslodavac je dužan da obavesti uzbunjivača o ishodu postupka po njegovom okončanju, u roku od 15 dana od dana okončanja postupka iz stava 1. ovog člana.

Poslodavac je dužan da, na zahtev uzbunjivača, pruži obaveštenja uzbunjivaču o toku i radnjama preduzetim u postupku, kao i da omogući uzbunjivaču da izvrši uvid u spise predmeta i da prisustvuje radnjama u postupku.

Opšti akt poslodavca

Član 16.

Poslodavac koji ima više od deset zaposlenih dužan je da opštim aktom uredi postupak unutrašnjeg uzbunjivanja.

Poslodavac je dužan da na vidnom mestu, dostupnom svakom radno angažovanom licu, kao i na internet stranici poslodavca ako postoje tehničke mogućnosti, istakne opšti akt iz stava 1. ovog člana.

Odredbe opšteg akta o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja moraju biti u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktom iz člana 17. ovog zakona.

Odredbama opšteg akta iz stava 1. ovog člana ne može se umanjiti obim prava ili uskratiti neko pravo uzbunjivaču iz ovog zakona.

Odredbe opšteg akta iz stava 1. ovog člana koje nisu u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona, ništave su.

Podzakonski akt ministra

Član 17.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donosi akt kojim se bliže uređuje način unutrašnjeg uzbunjivanja, način određivanja ovlašćenog lica kod poslodavca, kao i druga pitanja od značaja za unutrašnje uzbunjivanje kod poslodavca koji ima više od deset zaposlenih.

v) Spoljašnje uzbunjivanje

Član 18.

Postupak spoljašnjeg uzbunjivanja započinje dostavljanjem informacije ovlašćenom organu.

Ako se uzbunjivanje odnosi na lica radno angažovana u ovlašćenom organu, uzbunjivač će se obratiti rukovodiocu tog organa, a ako se uzbunjivanje odnosi na rukovodioca ovlašćenog organa, uzbunjivač će se obratiti rukovodiocu neposredno nadređenog organa.

Ovlašćeni organ je dužan da postupi po informaciji iz stava 1. ovog člana u roku od 15 dana od dana prijema informacije.

Ako organ kome je dostavljena informacija nije nadležan za postupanje u vezi sa uzbunjivanjem, proslediće informaciju nadležnom organu u roku od 15 dana od dana prijema i o tome istovremeno obavestiti uzbunjivača.

Nadležni organ iz stava 4. ovog člana dužan je da primenjuje mere zaštite koje je uzbunjivaču obezbedio organ koji mu je obaveštenje ustupio.

Ako uzbunjivač nije dao saglasnost da se njegov identitet otkrije, ovlašćeni organ koji je primio obaveštenje od uzbunjivača, a nije nadležan za postupanje, dužan je da pre prosleđivanja tog obaveštenja nadležnom organu prethodno zatraži saglasnost uzbunjivača, ako zakonom nije propisano drugačije.

Ovlašćeni organ je dužan da, na zahtev uzbunjivača pruži obaveštenja uzbunjivaču o toku i radnjama preduzetim u postupku, kao i da omogući uzbunjivaču da izvrši uvid u spise predmeta i da prisustvuje radnjama u postupku, u skladu sa zakonom.

Ovlašćeni organ je dužan da obavesti uzbunjivača o ishodu postupka iz stava 1. ovog člana po njegovom okončanju, u skladu sa zakonom.

g) Uzbunjivanje javnosti

Član 19.

Javnost se može uzbunuti, bez prethodnog obaveštavanja poslodavca ili ovlašćenog organa u slučaju neposredne opasnosti po život, javno zdravlje, bezbednost, životnu sredinu, od nastanka štete velikih razmara, odnosno ako postoji neposredna opasnost od uništenja dokaza.

Prilikom uzbunjivanja javnosti uzbunjivač je dužan da poštuje pretpostavku nevinosti okrivljenog, pravo na zaštitu podataka o ličnosti, kao i da ne ugrožava vođenje sudskog postupka.

d) Postupanje sa tajnim podacima

Uzbunjivanje ako su u informaciji sadržani tajni podaci

Član 20.

Informacija može da sadrži tajne podatke.

Pod tajnim podacima iz stava 1. ovog člana smatraju se podaci koji su u skladu sa propisima o tajnosti podataka prethodno označeni kao tajni.

Ako su u informaciji sadržani tajni podaci, uzbunjivač je dužan da se prvo obrati poslodavcu, a ako se informacija odnosi na lice koje je ovlašćeno da postupa po informaciji, informacija se podnosi rukovodiocu poslodavca.

U slučaju da poslodavac nije u roku od 15 dana postupio po informaciji u kojoj su sadržani tajni podaci, odnosno ako nije odgovorio ili nije preuzeo odgovarajuće mera iz svoje nadležnosti, uzbunjivač se može obratiti ovlašćenom organu.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, u slučaju da se informacija odnosi na rukovodioca poslodavca, informacija se podnosi ovlašćenom organu.

Ako su u informaciji sadržani tajni podaci, uzbunjivač ne može uzbunuti javnost, ako zakonom nije drugačije određeno.

Ako su u informaciji sadržani tajni podaci, uzbunjivač i druga lica su dužni da se pridržavaju opštih i posebnih mera zaštite tajnih podataka propisanih zakonom koji uređuje tajnost podataka.

Glava IV.

ZAŠTITA UZBUNJIVAČA I NAKNADA ŠTETE

Zabрана stavljanja uzbunjivača u nepovoljniji položaj

Član 21.

Poslodavac ne sme činjenjem ili nečinjenjem da stavi uzbunjivača u nepovoljniji položaj u vezi sa uzbunjivanjem, a naročito ako se nepovoljniji položaj odnosi na:

- 1) zapošljavanje;
- 2) sticanje svojstva pripravnika ili volontera;

- 3) rad van radnog odnosa;
- 4) obrazovanje, ospozobljavanje ili stručno usavršavanje;
- 5) napredovanje na poslu, ocenjivanje, sticanje ili gubitak zvanja;
- 6) disciplinske mere i kazne;
- 7) uslove rada;
- 8) prestanak radnog odnosa;
- 9) zaradu i druge naknade iz radnog odnosa;
- 10) učešće u dobiti poslodavca;
- 11) isplatu nagrade i otpremnine;
- 12) raspoređivanje ili premeštaj na drugo radno mesto;
- 13) nepreduzimanje mera radi zaštite zbog uznemiravanja od strane drugih lica;
- 14) upućivanje na obavezne zdravstvene pregledе ili upućivanje na pregledе radi ocene radne sposobnosti.

Odredbe opšteg akta kojima se uzbunjivaču uskraćuje ili povređuje pravo, odnosno kojima se ova lica stavljaju u nepovoljniji položaj u vezi sa uzbunjivanjem, ništave su.

Naknada štete zbog uzbunjivanja

Član 22.

U slučajevima nanošenja štete zbog uzbunjivanja, uzbunjivač ima pravo na naknadu štete, u skladu sa zakonom koji uređuje obligacione odnose.

Sudska zaštita uzbunjivača

Član 23.

Uzbunjivač prema kome je preduzeta štetna radnja u vezi sa uzbunjivanjem ima pravo na sudsку zaštitu.

Sudska zaštita se ostvaruje podnošenjem tužbe za zaštitu u vezi sa uzbunjivanjem nadležnom sudu, u roku od šest meseci od dana saznanja za preduzetu štetnu radnju, odnosno tri godine od dana kada je štetna radnja preuzeta.

U postupku sudske zaštite nadležan je viši sud prema mestu preduzimanja štetne radnje ili prema mestu prebivališta tužioca.

Postupak za sudsку zaštitu u vezi sa uzbunjivanjem je hitan.

U postupku za sudsку zaštitu u vezi sa uzbunjivanjem dozvoljena je revizija.

U postupku za sudsку zaštitu u vezi sa uzbunjivanjem shodno se primenjuju odredbe zakona o parničnom postupku koje uređuju postupak u radnim sporovima, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Sastav suda

Član 24.

U parničnom postupku po tužbi u vezi sa uzbunjivanjem u prvom stepenu sudi sudija pojedinac, a u drugom stepenu veće sastavljenod troje sudija.

Posedovanje posebnih znanja u vezi sa uzbunjivanjem

Član 25.

Sudija koji postupa po tužbi u vezi sa uzbunjivanjem ili u posebnim postupcima iz člana 27. ovog zakona mora biti lice koje je steklo posebna znanja u vezi sa zaštitom uzbunjivača.

Sticanje posebnih znanja i stručno usavršavanje lica koja postupaju u vezi sa zaštitom uzbunjivača sprovodi Pravosudna akademija, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za poslove pravosuđa.

Program sticanja posebnih znanja u vezi sa zaštitom uzbunjivača propisuje se aktom ministra nadležanog za poslove pravosuđa.

Sadržina tužbe

Član 26.

Tužbom za zaštitu u vezi sa uzbunjivanjem može se tražiti:

- 1) utvrđenje da je prema uzbunjivaču preduzeta štetna radnja;
- 2) zabrana vršenja i ponavljanja štetne radnje;
- 3) uklanjanje posledica štetne radnje;
- 4) naknada materijalne i nematerijalne štete;
- 5) objavljivanje presude donete po tužbi podnetoj iz razloga predviđenih u tač. 1) do 4) ovog stava u sredstvima javnog informisanja, o trošku tuženog.

Tužbom iz stava 1. ovog člana ne može se pobijati zakonitost pojedinačnog akta poslodavca kojim je rešavano o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenog po osnovu rada.

Prava uzbunjivača u posebnim postupcima

Član 27.

U tužbi za ocenu zakonitosti pojedinačnog akta poslodavca kojim je rešavano o pravima, obavezama i odgovornosti uzbunjivača po osnovu rada, po posebnim propisima, uzbunjivač može istaći navod da pojedinačni akt poslodavca predstavlja štetnu radnju u vezi sa uzbunjivanjem.

Navod iz stava 1. ovog člana može se istaći u tužbi ili na pripremnom ročištu, a posle toga samo ako podnositelj navoda učini verovatnim da bez svoje krivice nije mogao da ranije iznese taj navod.

U posebnom postupku sud ocenjuje osnovanost navoda da pojedinačni akt poslodavca predstavlja štetnu radnju u vezi sa uzbunjivanjem, u skladu sa ovim zakonom.

Upoznavanje stranaka sa pravom da reše spor putem posredovanja

Član 28.

Sud pred kojim se vodi postupak za zaštitu u vezi sa uzbunjivanjem dužan je da na pripremnom ročištu, odnosno prvom ročištu za glavnu raspravu, ukaže strankama na mogućnost za vansudsko rešavanje spora putem posredovanja ili na drugi sporazuman način.

Teret dokazivanja

Član 29.

Ako je u toku postupka tužilac učinio verovatnim da je prema njemu preduzeta štetna radnja u vezi sa uzbunjivanjem, na tuženom je teret dokazivanja da štetna radnja nije u uzročnoj vezi sa uzbunjivanjem.

Istražno načelo

Član 30.

U postupku za zaštitu u vezi sa uzbunjivanjem sud može utvrđivati činjenice i kada one među strankama nisu sporne, a može i samostalno istraživati činjenice koje ni jedna stranka nije iznela u postupku, ako oceni da je to od značaja za ishod postupka.

Izostanak tuženog

Član 31.

Ako tuženi ne dođe na ročište za glavnu raspravu, a uredno je pozvan, sud može da održi ročište i bez prisustva tuženog, kao i da odluči na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja na ročištu.

Privremene mere i nadležnost

Član 32.

U postupku zaštite u vezi sa uzbunjivanjem ili u postupku iz člana 27. ovog zakona sud koji vodi postupak može odrediti privremenu meru u skladu sa zakonom kojim se uređuje izvršenje i obezbeđenje.

Predlog za određivanje privremene mere može se podneti pre pokretanja sudskog postupka, za vreme trajanja sudskog postupka kao i po okončanju sudskog postupka, sve dok izvršenje ne bude sprovedeno.

U toku postupka sud može i po službenoj dužnosti da odredi privremenu meru.

Privremena mera pre pokretanja sudskog postupka

Član 33.

Sud nadležan za postupanje po tužbi za zaštitu u vezi sa uzbunjivanjem, nadležan je da odlučuje i o predlogu za određivanje privremene mere koji je podnet pre pokretanja sudskog postupka.

Prilikom određivanja privremene mere iz stava 1. ovog člana sud će odrediti i rok u kome se mora podneti tužba pred nadležnim sudom vodeći računa o rokovima određenim posebnim propisima za podnošenje tužbe.

Predlog za određivanje privremene mere

Član 34.

Predlogom za određivanje privremene mere može se zahtevati da sud odloži pravno dejstvo akta, zabrani vršenje štetne radnje, kao i da naloži otklanjanje posledice prouzrokovane štetnom radnjom.

O predlogu za određivanje privremene mere sud će odlučiti u roku od osam dana od dana prijema predloga.

Žalba protiv odluke o određivanju privremene mere

Član 35.

Protiv odluke o određivanju privremene mere nije dozvoljena posebna žalba.

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 36.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrše inspekcija rada, odnosno upravna inspekcija, u skladu sa zakonima koji uređuju njihova ovlašćenja.

Glava V.

KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 37.

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac – pravno lice koje ima više od deset zaposlenih ako:

- 1) ne donese opšti akt o postupku unutrašnjeg uzbunjivanja (član 16. stav 1);
- 2) opšti akt kojim se uređuje postupak unutrašnjeg uzbunjivanja ne istakne na vidnom mestu dostupnom svakom radno angažovanom licu (član 16. stav 2).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu teritorijalne autonomije ili jedinice lokalne samouprave.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 20.000 do 200.000 dinara kazniće se preduzetnik kod koga je radno angažovano više od deset zaposlenih.

Član 38.

Novčanom kaznom od 50.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac – pravno lice ako:

- 1) uzbunjivača ne zaštiti od štetne radnje ili ne preduzme neophodne mere radi obustavljanja štetne radnje i otklanjanja posledica štetne radnje, u okviru svojih ovlašćenja (član 14. stav 2);
- 2) svim radno angažovanim licima ne dostavi pismeno obaveštenje o pravima iz ovog zakona (član 14. stav 4);
- 3) ne odredi lice ovlašćeno za prijem informacije i vođenje postupka u vezi sa uzbunjivanjem (član 14. stav 5);
- 4) ako u propisanom roku ne postupi po informaciji (član 15. stav 2);
- 5) ako u propisanom roku ne obavesti uzbunjivača o ishodu postupka u skladu sa zakonom (član 15. stav 3);

6) ako uzbunjivaču, na njegov zahtev, ne pruži obaveštenja o toku i radnjama preuzetim u postupku ili ako ne omogući uzbunjivaču da izvrši uvid u spise predmeta i da prisustvuje radnjama u postupku u skladu sa zakonom (član 15. stav 4).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 10.000 do 100.000 dinara kazniće se odgovorno lice u pravnom licu, državnom organu, organu teritorijalne autonomije ili jedinice lokalne samouprave.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 20.000 do 200.000 dinara kazniće se preduzetnik.

Glava VI.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskog akta

Član 39.

Podzakonski akt iz člana 17. i člana 25. stav 3. ovog zakona doneće se u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Poslodavci su dužni da donesu opšti akt iz člana 16. stav 1. ovog zakona, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje zakona na snagu

Član 40.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se po isteku šest meseci od dana stupanja na snagu.